p. Ciołkosz

MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 26 IX, 1941
poranny

WEICHSELSENDER /po polsku/

Na wystawie rolniczej w Kanadzie umieszczono napis zakazujący wstępu oficerom werbunkowym. Świadczy to, że Kanada i Stany posiadają nadmiar płodów rolniczych, wskutek blokady i kontrblokady. Farmerzy chcą pokoju, lecz są zdani na łaskę administracji, zaś wojnę prowadzą angielscy imperjaliści i kapitalistyczni spekulanci.- W Moskwie panuje wielkie niezadowolenie z powodu nikłości pomocy angielskiej.- Anglja ofiarowała Finlandji gwarancję dla starych granic fińskich, wobec jednak braku zaufania Finlandji brytyjska próba pośrednictwa nie ma szans powodzenia.- Papież odpowiedział negatywnie na notę Roosevelta w sprawie uznania wojny z Niemcami za sprawiedliwą.- Katedra w Porchowie została oddana do użytku ludności, za czasów bolszewickich zrobiono z niej spichlerz/ 25 IX, g.15.01/

FRIESLAND/po angielsku/

Po zajęciu Galicji przez wojska niemieckie niezwłocznie wprowadzono w Gen Gub. ubezpieczenia społeczne i utworzono urzędy we Lwowie, Stanisławowie i Tarnopolu, gdzie bolszewicy zlikwidowali istniejące tam instytucje, konfiskując kapitał. Robotnicy mają już zapewnione leczenie szpitalne, lekarstwa i ambulatorja.- W Protektoracie i w Gen Gub. w pierwszympółroczu b.r. utworzono 26 nowych parafji katolickich. W jednej tylko djecezji praskiej utworzono 12. Oficjalne koła katolickie w Pradze mówią o ożywieniu życia religijnego; podaż literatury religijnej wzrosła o 17% w porównaniu z 1939/ 24 IX, g.10.30/

Arcybiskup Serafin wystosował do wiernych kościoła prawosławnego w Niemczech list pasterski potępiający morderców i tyranów zasiadających na Kremlu i wyrażający nadzieję, iż nadejdzie nowe Zmartwychwstanie dla wszystkich, którzy ucierpieli pod bolszewikami.- Zbiórka w kościołach niemieckich na rzecz kościoła katolickiego na Litwie dała zadziwiająco duże wyniki. Ponad półtora wagonu krucyfiksów, kielichów i innych naczyń kościelnych będzie doręczone w przyszłym tygodniu duchowieństwu litewskiemu w Kownie. Poraz drugi w ciągu roku niemiecki kościół katolicki przyczynia się do zaleczenia ran, zadanych przez bolszewików w Europie; wspaniałomyślne dary przyozdobiły wiele kościołów hiszpańskich/ 24 IX, g.18.30/.

ZEESEN/po niemiecku/

Arcybiskup Serafin nawołuje Niemców do walki z bolszewizmem.- Niemiecki kościół katolicki wspiera katolików litewskich./ 24 IX,14.00/

BRUKSELA/po flamandzku/

Na konferencji patrjarchów prawosławnych w Syrji stwierdzono, że żądanie brytyjskie wznoszenia modłów o zwycięstwo bolszewików jest sprzeczne z duchem wieku./ 24 IX, g.8.30/.- Z Niemiec będą wysłane 4 pociągi z naczyniami kościelnymi dla Litwy./ 24 IX, g.15.00/

HILVERSUN/po holendersku/

W Litzmannstadt w Warthegau przeznaczona będzie wielka fabryka na produkcję sztucznej wełny z kazoiny. Produkcja będzie większa niż cała produkcja włoska. Odpadki będą użyte w rolnictwie i w produkcji żywności i przysmaków/ 24 IX, g.11.45/

BELGRAD/po rosyjsku/

Donoszą ze Sztokholmu o buncie w obozie dla więźniów politycznych na wyspie Man . 600 więźniów zaatakowało straż. Bunt został stłumiony niewątpliwie w krwawy sposób. Brytyjskie ministerstwo informacji zakazało prasie podawania jakichkolwiek szczegółów. / 24 IX, g.4.00/

Szef sztabu amerykański oświadczył, że armja Stanów zdolna będzie do akcji dopiero za 8 lat. W ten sposób amerykanie chcą wytłumaczyć się dlaczego nie udzielają pomocy Anglji i Sowietom, a równocześnie uspokoić opinję, obawiającą się wojny.- Z Kaukazu przeszło do Turcji

5

wielu oficerów i żołnierzy sowieckich.- Obywatele okupowanych terenów sowieckich mając obecnie możność zobaczenia co się dzieje zagranicą, widzą, jak byli potwornie okłamywani. W Niemczech jest wysoka stopa życiowa i poziom kultury i to nie kosztem swobody osobistej , lub poświęceń obywatela/ 25.IX, g.10.45/

BELGRAD /po ukraińsku/
Bolszewicy utracili nietylko olbrzymie terytorja, lecz i ośrodki przemysłu i źródła surowców niezbędnych do wojny. Bolszewicy marnotrawili bogactwa Ukrainy.- Anglicy nie chcą mimo próśb Majskiego dostarczyć bolszewikom tanków, twierdząc, że zmarnują je , tak jak tysiące swoich. Reportaż - z Wołynia: Wäyń dawniej należał do Polski, a później okupowany był przez bolszewików. Biją w oczy opuszczone pola, rezultat polityki bolszewików, którzy chłopów ukraińskich przesiedlili z rodzinami na Syberję. Wszystkie świątynie w Żytomierzu były przez bolszewików zamknięte./ 25 IX, g. 10.15/

RZYM /po rosyjsku/
Gibraltar nie jest już nietykalny. /Obszerne omówienie ataków włoskich łodzi podwodnych// 25 IX, g.8.15/Anglicy , jak dotąd, dostarczyli Sowietom dwa tanki.- Majski oświadczył na tak zw. Konferencji Międzysojuszniczej, że rząd sowiecki gwarantuje wolność wyznań i broni wszelkich praw poszczególnych narodów do niepodległego istnienia i władania swoim terytorjum. Ilustrują to oświadczenie następujące fakty:w 1939 wojska sowieckie MIAŁY POLECENIE DOTRZEC DO WISŁY, BY UNICESTWIC WSZELKI OPOR ARMJI POLSKIEJ;w tymże roku Sowiety wkroczyły do Estonji, Litwy i Łotwy i po krwawej i bezwzględnie prowadzonej wojnie część terytorjum Finlandji przyłączyły do ZSRR; w 1940 Sowiety zagarnęły Besarabję i państwa bałtyckie i zamierzały okupować Bułgarję, Trację turecką i Dardanele; na terenie Polski , Litwy, Łotwy i Estonji prowadzono akcję antyreligijną,rozstrzeliwanie księży, masowe wysiedlania na Syberję i t.d.; NKWD PODCZAS 2 LAT OKUPACJI POLSKI DOKONAŁ NIESŁYCHANYCH ZBRODNI,ROZSTRZELIWUJAC , ZAMECZAJAC I ZSYŁAJAC DZIESIATKI TYSIECY LUDZI; sowieckie placówki dyplomatyczne są ośrodkami zbrodni i szpiegostwa.- Churchillowi i Charrimanowi nie chodzi o Sowiety, lecz tylko o teren do walki przeciw państwom europejskim; chcą oni pomóc Sowietom, lecz wszystko rozbija się o trudności transportu./ 25 IX, g.16.00/

MOSKWA /po polsku/
Opór narodów europejskich przeciw Niemcom rośnie z każdym dniem. Nienawidzą ich nawet Austrjacy./ cytaty z pamiętnika oficera austrjackiego./.- Czesi wysadzili w powietrze fabrykę wojenną.- Kołchozy i Sowchozy dostarczają ponad plan zboże, nabiał i artykuły hodowlane.- Gayda stale przesuwa termin zwycięstwa faszyzmu, teraz wyznaczył go na rok 1942. Sabotaże i aresztowania w Słowacji, w związku z czem Geobbels i Frick byli w Bratyslawie. Hitler zażądał kary śmierci za sabotaż , usunięcia nielojalnych ministrów i wysłania spowrotem na front wycofanych oddziałów słowackich, grożąc okupacją Słowacji i oddaniem jej Węgrom.- Niemieckie zakłady zbrojeniowe ciągną kolosalne zyski/ 25 IX, g.13.30/

MOSKWA /po rosyjsku/
Komunikat SBI.- Donoszą z Berna, że lekarze niemieccy otrzymali tajną instrukcję dobijania ciężko rannych przy pomocy środków.- NYT donosi, że Niemcy zażądały od Bułgarji wejścia do wojny przeciw Sowietom grożąc okupacją./ 24 IX, g.4.00/.- Prawda:należy przyspieszyć prace jesienne w kołchozach; w okręgu Ałtajskim obsiano o 300 tysięcy ha więcej niż w roku ubiegłym.; nie wszędzie jednak stosowane jest odpowiednie tempo i oszczędności. / 24 IX, g.6.00/Produkcja węgla w Kuzbasie rośnie z dnia na dzień.- W Baku prowadzone są energiczne ćwiczenia obrony przeciwlotniczej./ 24 IX, g.10.00/.- Koleje i przemysł na Syberji przygotowują się do zimy. / 24 IX, g.14.30/.- W górach Kaukazkich zapanowała już zima, 28 sierpnia spadł pierwszy śnieg.- W okręgu Saratowskim i Woroszyłowskim zbiór owoców i jarzyn był znakomity, ceny znacznie spadły. Również jaja są o 20% tańsze niż w zeszłym roku, zaś mięso tańsze o 5 rubli. / 24 IX, g.20.30/

ANK... /po turecku/
Wobec zajęcia przez Niemców 4/5 Ukrainy zachodzi pytanie, jaki to będzie mieć wpływ na wysiłek wojenny Sowietów. Według statystyk z 1937 Ukraina dostarczała zaledwie 20% sowieckiej produkcji pszenicy. Wobec tego o ile Sowiety nie stracą Zagłębia Donieckiego, i wielkiego przemysłu wojennego w okręgu moskiewskim, będą mogły nadal prowadzić wojnę na obecną gigantyczną skalę. Warunki dalszego oporu wiążą się zatem z losem Donbasu i przemysłu pod Moskwą/ 24 IX, g.19.15/

ROZGŁOSNIE AMERYKAŃSKIE

Depesze

Szanghaj: Japończycy zaaresztowali za zamieszczanie antyjapońskich artykułów wstępnych, a pod pozorem spiskowania z terrorystami chińskimi obywatela amerykańskiego, wydawcę Chinese- American News.

Korespondenci

R.G. Swing, Boston.Podczas, gdy rozmowy Japonji ze Stanami toczą się w wolnym tempie, Japończycy zarządzili manewry w Indochinach w pobliżu granicy Sjamu,zaś w Mandżuko mają dziś niemal miljon wojska. Prasa japońska wywodzi, że Japonja nigdy nie będzie bezpieczną, jak długo Władywostoku będzie w ręku Rosjan i znów zapowiada, że Niemcy wygrają wojnę. J. Macwane, Londyn. Konferencja sojusznicza jest próbą rozwiązania największego problemu Europy powojennej: losu miljonów mieszkańców kontynentu, którego system gospodarczy zniszczony został przez zdobywców niemieckich. Rzeczoznawcy Konferencji świadomi są tego, że Ameryka będzie musiała odegrać wielką rolę w odbudowie powojennej, i sytuację ocenia realistycznie. Możliwem jest, że rządy sprzymierzone utworzą rodzaj urzędu centralnego dla koordynowania ich planów i wysiłków. Główną trudnością będzie oczywiście po wojnie brak statków dla przewozu żywności i surowców. R. Magidow, Moskwa. Nikt tu nie zaprzecza, że pomoc dla Rosji musi nadejść z możliwie największą szybkością. Olbrzymia produkcja zbrojeniowa Leningradu wchłaniana jest przez broniące się miasto, skąd zresztą wiele fabryk ewakuowano. Potrzeby Rosji muszą być zaspokojone przez jej przyjaciół. Sami Rosjanie robią wszystko, by zapewnić ciągłość własnej produkcji, olbrzymiego wysiłku dokonywa się dla przekształcenia Uralu i Syberji na arsenał.C.Collingwood, Londyn. Kontrataki Budiennego uważane są w Londynie za wskazówkę, że armje jego są nadal bardzo czynne, lecz angielscy krytycy wojskowi nadal nie mają optymistycznej opinji o sytuacji na Ukrainie, jakkolwiek sądzą, że rozstrzygająca bitwa nie została jeszcze stoczona. V.Hurd, Boston. Presja Niemiec na Bułgarję wskazuje, iż brak im ludzi na froncie. Nadchodzą wiadomości o koncentracjach bułgarskich wojsk na granicy rosyjskiej.Wiadomości te trzeba zestawić z tym, że Rumuni z wysłanych 400 tysięcy stracili połowę, zaś Niemcy 3 miljony, i że byli wzięci do niewoli .Niemcy 17-letni.Bułgarski minister spraw wewnętrznych zaprzecza zamiarowi Bułgarji zerwania z Rosją i agresywnym zamiarom oraz twierdzi, że na Bułgarję nie jest wywierana żadna presja. To wyraźnie kłamliwe oświadczenie jest właśnie dowodem presji niemieckiej i ma na celu oszukanie sprzymierzonych i ułagodzenie Bułgarów. -Rey Brock,Ankara Niemcy mieli zażądać od rządu bułgarskiego bezwłocznego wysłania na front bolszewicki 150 tysięcy żołnierzy. Wedle przeważającej tutaj opinii rząd bułgarski będzie zmuszony do wysłania swoich wojsk na front sowiecki, gdyż w przeciwnym razie Niemcy zaokupują całą Bułgarię.- Niemcy mają zamiar wycofać z frontu wschodniego jeden milion żołnierzy. Chodzi to o oddziały armii niemieckiej, które wymagają odpoczynku i reorganizacji. Część tych żołnierzy, zwłaszcza ci, którzy nie mogliby znieść klimatu rosyjskiego, miałoby być zatrudnionych we fabrykach. W celu zastąpienia tego miliona żołnierzy niemieckich, Hitler miał zażądać wysłania na front bolszewicki: 150.000 Bułgarów, 150.000 Węgrów, 100.000 Słowaków, 100.000 Rumunów i 500.000 Włochów. Rząd włoski miał odpowiedzieć, że wysłanie półmilionowej armii jest niemożliwe, gdyż obawia się ofenzywy brytyjskiej w Libii, a zatym nie może osłabiać swoich sił zbrojnych.- W wykonaniu angielsko-tureckich umów o dostawę samolotów, została dostarczona do Turcji pierwsza partia. Dalsze dostawy samolotów są w drodze.- Wiston, Ankara. Wedle informacji uzyskanych

od jednego z tutejszych attache wojskowych, Niemcy zamierzają wycofać z frontu wschodniego jeden milion żołnierzy, w tym głównie piechoty. Wojsko to miałoby być wysłane na odpoczynek. Niemcy żądają, by Włosi, Węgrzy, Bułgarzy, Słowacy i Rumuni wysłali swe wojska na front bolszewicki. Hitler zażądał od Rumunii wysłania 100 tysięcy świeżych wojsk, t. j. poza tymi formacjami, które już walczą na froncie.- Użycie wojsk bułgarskich nawet na tyłach frontu bolszewickiego, byłoby uważane przez Sowiety za równoznaczne z wypowiedzeniem wojny.- Celem Niemiec jest wykończenie armij sowieckich. Wedle tutejszej informacji Sowiety posiadają na Kaukazie osobną wielką armię, która jeszcze na froncie nie była użytą. Sowiety mają też do dyspozycji siły lotnicze, które jeszcze w boju nie brały udziału.- Obradował gabinet turecki.- Rozmowy handlowe turecko-niemieckie nie zostały jeszcze zakończone. Nie wiadomo, czy Turcy zgodzą się na [illegible]starczenie Niemcom chromu. Jeśliby Niemcy uzyskali chrom od Turcji, byłoby to znacznym zwycięstwem dyplomatycznym Hitlera.- Dzisiaj przeleciały nad Ankarą, właśnie w czasie obrad delegacyj handlowych niemieckiej i tureckiej, samoloty typu Tomahawk i Spitfire, które Wielka Brytania dostarcza Turcji w ramach Lease and Lend Bill'u.- Martin Agronsky, Ankara. Dzisiaj miało miejsce posiedzenie gabinetu bułgarskiego pod przewodnictwem Króla Borysa. Rozważano możliwości uzyskania od Niemców innych warunków niż domaganego wysłania wojsk bułgarskich na front bolszewicki.- Wedle powszechnej tutaj opinii Bułgarii grozi rewolucja na wypadek wypowiedzenia wojny Sowietom. Jeśli Bułgarzy będą zmuszeni do wypowiedzenia wojny, to będzie to miało raczej symboliczny charakter. Wydaje się, że nacisk Niemiec na Bułgarię w kierunku wypowiedzenia wojny ZSRR jest wywołany raczej politycznymi względami, niż militarnymi.- Jeden z dyplomatów oświadczył mi dzisiaj, że udział Bułgarii w wojnie przeciwko Sowietom nie jest prawdopodobny.- Dzisiaj obradował gabinet turecki. Głównym przedmiotem obrad była sprawa ewentualnej dostawy chromu dla Niemiec. Decyzja gabinetu nie jest znana. Niemcy usiłują zrobić wyłom w angielskim monopolu na [illegible]m turecki. Niemcy mają ofiarowywać Turcji broń w zamian za chrom. Tymczasem do Ankary przybyły pierwsze dostawy brytyjskich samolotów.